

Szerkesztői iroda:
Streintz és Eschenlohr
könyvnyomdája.
Csak bérmentes levelek
fogadtatnak el.
Kéziratok vissza nem
küldetnek.

Előfizetési díj
vidékre postán vagy hely-
ben házhoz hordva:
Egész évre . . . . . 6.—
Félévre . . . . . 3.—
Negyedévre 1.50

BAJAI FIGYELO

politikai hetilap.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Kiadó-hivatal:
Streintz és Eschenlohr
könyvnyomdája
Bódog-tér.

HIRDETÉSI DIJAK:

Egy 3 hasábos petit sor egy-
szeri megjelenésért 10 kr., 3-
szori 8 kr., 10-szerért 6 kr. fi-
zetendő. — Minden hirdetés
után 30 kr. bélyegdíj jár.
A nyiltér 1 petit sora 12 kr.
A hirdetési díj előre fizetendő.

Uj adók.

Lapunk mult számában megemlékeztünk már Szapáry Gyula pénzügyminiszter úr kemény határozatáról, hogy államháztartásunkban 1885-re a deficitet megszünteti. No hát ez nem is hangzik olyan nagyon rosszul. A hadseregnél egypár millió megtakarítani, a még meglévő államjakkal valami ügyes financia-operációt csinálni, kijönni Boszniából, mely annyi fizikai és pénzügyi erőnket tartja lekötve: ha mindennek a keresztülvitelére vállalkozott volna a pénzügyminiszter úr, minden esetre jelentékeny lépést tesz pénzügyi egyensúlyunk helyreállítására az egész nemzet közönetét érdemli meg. De Szapáry úrnak egyszerűbb eszközei vannak a deficit elpusztítására. Takarékos akar lenni nem a hadsereggel, nem a bosnyák-civilizáló politikusokkal, hanem a hazai kulturális és gazdasági érdekekkel szemben; s a mi ezen az uton ki nem kerül, azt majd behozzák az új adók.

Ha a „Nemzetnek“ hinni lehet, az új adóknak nem lesz új nevük, hanem két régi adó néven fog „reformáltatni“, illetőleg fölemeltetni. Az egyik a szeszadó. Tudvalevő dolog, hogy hazánkban csak két iparág bír igazi jelentőségre vergődni: a malom- és a szesz-ipar. Legnagyobb bámulatunkat érdemli meg, hogy a malom-iparral összefűzött gazdasági érdekeket a kormány eddig meglehetősen respektálta s nem hozta be p. o. a liszt-fogyasztási adót, a mi nemis volna példátlan dolog, hisz néhány évvel ezelőtt Olaszországban is megvolt az u. n. „örleési adó“ úgy a fogyasztóknak mint a termelőknél nem kis keserűségére. A szesztermelés azonban már nem részeseül ily kiméletben. Itt a fiskális farkas-körmekek eltakarására jó báránybort szolgáltat a kormánynak az a morálpolitikai ürügy is, hogy a népet le kell szoktatni a tulságos szeszfogyasztásról. Ez alatt az ürügy alatt valóságos hadjáratot visel a kormány a szeszipar ellen, megtámadva így a mezőgazdasági érdeke-

ket is. Maga az, hogy az adómenyiség megállapításának a módja folytonosan változik, számtalan zaklatásra, jogtalanságra ad alkalmat; s hogy a mód változtatás egyuttal mindenkor mennyiség-emelkedést jelent, az iránt nem lehet kétségben senki. Valósággal a szesz-ipar, dacára az e téren tett technikai haladásnak, nálunk úgyiszlólván napról-napra hanyatlak s arról szó sem lehet, hogy újabb terhelést hosszabb időn át megbirjon. De a kormánynak pénzre van szüksége; veszi hát onnan, a honnan legrövidebb idő alatt legtöbbet marokolhat.

A másik adó, melyet a pénzügyminiszter úr „reformálni“ akar, az általános jövedelmi pótdó. Ennek az adónak pusztá létezése is a legszomorúbb adatot nyújtja pénzügyi állapotaink megítéléséhez. Mikor az egyes adóknak már oly magasra voltak csigázva, hogy direkte fölemelni még a pénzügyminiszter szemében is visszatetsző dolog volt, kitalálták az általános jövedelmi pótdó, mely dícsereket azzal, hogy unikum Európában. Nagy háborúk, nemzeti küzdelmek után talán még lehetne igazolni a polgároknak ilyen furfangos megszerzését, de békeidőben, mikor a nemzet semmi különös erőfeszítést nem tesz, csakis a leglelkiesmeretlenebb kormány veheti rá magát, hogy ezt a példátlan, egy rókáról má odik bőrt lehúzó adót még emelni akarja, mint most Szapáry Gyula.

S ha legalább ily módon, bár számos polgár gazdasági existenciájának tönkretételével, legalább el lehetne érni a célt: az államháztartás egyensúlyának helyreállítását. De hát ez merőben lehetetlen. A mult évi deficit, mely valami 24 millióra volt előirányozva, lesz a zárszámadás szerint körülbelül 70 millió, ilyenforma lehet majd az ideai is, úgy hogy a fent említett két adó 50%-es fölemelése is alig elég arra, hogy e hiány fedezésére fölvevő és fölveendő kölcsön kamatait fedezze. A két évi hiányt 130 millióval, a kibocsaj-

tandó kölcsön árfolyamát, a 4% arany járadék normájára, 88-czal, az arany kurzusát 120 szal véve föl, szükség van, 177.4 millió o. é. frt névértékű új adósság csinálására. Ennek a 4%-es kamata évenként 7.1 millió, míg a szeszadó összes évi hozadéka 6, az általános jövedelmi pótdóé 10 millió körül szokott lenni, így hát e két adó nem ily rettenetes fölemelése is csak éppen a kurrens hiány kamatainak fedezésére volna elegendő.

Mit tesz hát a pénzügyminiszter, hogy a deficiten valamit lendítsen. Kijátja a jelszót, hogy belügyi kiadásainkban a takarékoskossá legvégső határáig kell elmenni. Közigazgatás, tanügy, törvénykezés mind csak annyi támogatást kapnak az állam részéről, hogy teljességgel föl ne akadjanak; beruházásokról pedig szó sem lehet. A P. L. felhivatalos közlése szerint a kormány 1885. végeig beszüntet minden vasúti s általán közlekedési építkezést, kivéve az újvidék-zimonyi vonalrész kiépítését, melyre nemzetközi szerződés által is kötelezve van. Így megy füstbe a mi reményünk is, hogy rövid időn vasutat kapunk. Szükségünk van rá, érezzük mindnyájan; mutatja iparunk és kereskedelmünk nagy hanyatlása, a mit már azok is kénytelenek voltak észrevenni, a kik a kereseti viszonyok által leginkább érdekelt jövedelmi adók kivetését szokták eszközölni. Legfőbb az szolgálhat vizsgálatunkra, hogy nem csak mi, nem csak egy város részeseül a kormány részéről ily mostoha bánásmódban, hanem az egész ország. A hányszor szükségünk tekintetbe vételét kérjük, mindannyiszor a magasabb álló állami érdekekre történik hivatkozás, mintha az állam rendelkezése az volna, hogy akadályozza az egyes polgárok s az egyes vidékek boldogulását.

Sha legalább ez az állam igazi állam volna. Ha a roppant anyagi áldozatok fejében, melyeket tőlünk követel, legalább betöltené azokat az erkölcsi igényeket, melyeket mint nemzet az állam irányában joggal támasztunk. Az az állam, mely nemzeti ön-

TÁRCZA.

Fai un.

Teremtő egy igaz isten,
Mit csináljak?
Tán bizony már vége is lesz
A világnak!
Két hete, hogy esik egyre,
Bngyborékol, —
Még a kakas sincs oda ki,
A pitvarba' kukorékol.

Ugy vagyok, mint a tormába
Esett féreg:
Beszorultam a szobába,
Esz a méreg.
A tavalyi ócska naptárt
Olvasgatom:
Caupa merő ostobaság!
Megöl a kin, az unalom.

Czi—czi—czi—czi! Játsszom inkább
A macskával —
Hogy simogat, hogy czirógat
A farkával!
S mint valami rosz poéta,
Ugy dorombol;
Tán azért is haragszik rá
S ugrik neki a komondor.

Esik, esik, ahogy csak tud,
Szakad egyre —
En is nagyon neki vagyok
Keserűve.
Itt kesergők a falócán
Itt busúlok:
Testem-lelkem olyan álmos,
Olyan lomha, mint a tűzők.

Rokka mellől mosolyog rám
Angyomasszony,
Tűri fejét, hogy mivel is
Mulattasson.

Elbeszéli Genovétát,
Kártigámot . . .
S rektor uram kis malacszát
Hogy lopták el a cigányok.

Sándor bácsi fúr, farag s majd
Ő mesélget;
Szörnyű módon emlegeti
Könnygréczet:
Burkus elől a németek
Hogy futottak . . .
Étetemben legelőször
Most hiszek csak obsztoznak.

Édes anyám a kabátom'
Varrogatja,
Egyebütt is jár azért a
Gondolatja!
Kérdezi, hogy mikor lesz már
Feleségem?
Biztatom, hogy nem sokára,
Nem hal ki a nemzetségem!

Esik, esik, egyre jobban,
Mérgebben;
Szénaboglya beázik a
Szérfűskertben.
A padlás is kezd csepegni,
Csirren-csurran —
A kemenczepadka mellett
Huzódom meg szomorúan.

Ha soká tart ez az idő,
Meglássátok:
Uj özönvíz borítja el
A világot.
Hiszen ránk is férne ismét,
Szó sincs róla:
Sok gonoszság, sok czudarság
Megesett már Noé óta.

Czudar eső, ne bolondozz,
Állj el végre!
Csak addig, míg leszaladok
Az alvőbe,
Csak, amíg őt két karomba

Egyszer zárom —
Akkor aztán, ha esel is,
Ha vissza nem jöhettek is:
Vigye manó azt se bánom!

Pósa Lajos.

Hogy éltek hajdan a csárok?

Midőn a csári koronázás ünnepélyes fényének leírására a tudósítások alig találnak szavakat s az újságok vetélkednek egymással az előkészületek pompáinak há festésében, érdekes lesz egy pillantást vetnünk a régi jó erkölcsök korára, midőn még egyszerűség s takarékoskossá tekintetében a legnagyobb európai birodalom uralkodói egy mai kis hivatalnok családot is felülmultak.

A Nagy Péter előtti csárok házai — a fenmaradt épületek után ítélve — igen egyszerűek voltak. A csár lakása öt vagy nyolcz, legfőbb tíz szobából állt. Volt nevezetesen egy imaszobája, itt adott a csár audienciákat a bojáróknak és magasabb hivatalnokoknak; továbbá egy kis étkező szobája, mely nagyon megfelelő céljának, miután a csárnak csak kevés vendége szokott lenni, a nagyobb ünnepélyességek pedig a Kremlben adattak. Előszoba nem volt. A csár és csárnő egy közös hálószobával bírtak, abban is csak egy ágy állott. A csár kisebb gyermekei kettesével és hármával laktak egy-egy szobában, csak felőtt nagyherczeg kapott külön lakosztályt, mely rendszeren három szobából állott: imádkozó, háló és előszobából.

Disztitéseket a csári palotában nem igen alkalmaztak, legfőbb vörös posztót a butorokon és szentek képeit a falakon. Az már a fényűzés netovábbja volt, ha a csár és csárnő karosszékeit bársonnyal borították be. A világitásra elég volt 2—3 viaszgyertya.

Az asztalon ezüstneműt csak ünnepeken lehetett látni; máskülönben csak ön evőeszközöket használtak.

Az ebéd nem volt se változatos se válogatott. Marhabus, báránysült, sertésus, libabus, csibepecsénye és barna kenyér: ennyi az egész. Borjúhus nem igen jutott a csár asztalára, kappansült meg épen nem. Az már kivételes eset volt, hogy a sonkát ezüst papírosba takarva hozták az asztalra. Mellék-ételül savanyított ugorkát és szilvát ettek; jó kedvében a csár fagyilaltot hozatott. Ha-

érzetünket, faji ambícióinkat a legcsekélyebb mértékben sem képes kielégíteni, nem számolhat polgárainak áldozat-készségére. Az osztrák-magyar monarchia Cislajthaniája pedig semmivel sem rokonszenvesebb mint volt az istenben boldogult Bach-féle Gesamteich „Kronland Ungarn“-ja. Akkor legalább fenntartottuk a historiai jog elvét; ma már az is lomtárba került. S az akkori kormányokban hiányzott a vakmerőség is, a mi a mostaniakban meg van. Az erőszak hatalmával uralkodtak, de nem tettek tönkre. A mostani biztosnak érzi magát a festett alkotmányosság színterén; a mostani szűkösökre merészkedik, minőkül az abszolút korszak apró és nagy tyranusai nem is ármódtak. Hogy a nemzet még itélni fog felette és elűzi a gonosz sáfárt, az bizonyos; csak azt adja az isten, hogy az elszámolás órája minél előbb érkezzék meg, mikor még a nemzetnek lesz ereje és ideje veszteségeit kipótolni.

— **A Retzschild csoport** a magyar járadék konverzió műveletének újból felvétele iránt, ami annak módját illeti, végleges határozatokat hozott és ezek a konverzió föltétlen keresztülvitelét involválják. A művelet időpontja fölött a csoport alkalmas pillanatban azonnal fog határozni, miután minden előkészület megtörténik, hogy az ezután haladéktalanul keresztül vihető legyen.

Ezer ember.

Körülbelül ennyi lakhatik Szt.-Jánoson. Igaz, hogy legtöbbnyire nem valami nagyurak, hanem szegény munkások, halászok, molnárok, a kik megtakarított pénzcskéjükön vettek egy kis telket s arra építettek egy házikót. Küzdenek a szegénységgel és küzdenek az árvizel. Szükségük volna egy töltésre, mely őket a Duna rakoncátlanágától megvédené. A város nem építette meg a töltést eddig s nem fogja megépíteni ezután sem. A legtöbb tartott közgyűlésen is szóba került ez az ügy. „Eh, nem érdemes azokért a rongyos kunyhókért költséget”, volt a polgármester úr véleménye, s a város képvisellete bölesen rábízta a Danára, hogy tegyen mielőbb hajléktalanná ezer embert.

Hiába, mióta a polgár-fiú Drecher a polgármester, a város igazgatásában nagyon aristokratikus szempontok jutnak érvényre. Az uras utcákat kikövezik, befásítják, a külső város részeket szegény népséget vigye a patvar. A város háza környékét feltöltik, gránittal burkolják, de az ördög sem gondol az országutakra, hogy a falusi nép rendesen közlekedhessen. Most pláne egy egész városrészre mondatott ki az anathéma. Igaz, hogy ebben a városrészben nem lakik se főispán, se egyéb potentát, hanem lakik benne ezer szegény ember, a ki kétszert rá van utalva a közönség s a hatóság támogatására.

Más városokban az a felfogás uralkodik, hogy jó ha vannak ólós telkek és ólós épületek, melyet a keze munkájára utalt napszámos is megszerezhet tulajdonul. Jó orvosság ez a proletáriátus túlszaporodása ellen, nagy biztosíték ez sok társadalmi felségység ellen. A ház, ha szalmával van is födve, leküti tulajdonosát a helyhez s leküti a létező rendhez. Minálunk másképp gondolkodnak. Sem nem humánusan, sem nem okosan. Pedig ha százszor igaz volna is, hogy a gát föbbe kerül, mint a meny-

lat csak olyant ismertek, mit a Moszkava vízében fogtak, a hol pedig nem nagy a választék. Telen azonban hoztak messzeföldről is halakat. A csemege némi süteményből és közönséges oroszországi gyümölcsből állott. Az itálókra se sokat költött a csár: kvaszt, sört és pálinkát ivott; a borral igen mértékletesen élt; elneveztek ugyan hol rajnai, hol meg franciaországi bornak, de az bizony mind fanyar görög termés volt.

Nyáron a csárok és bojárak lóháton jártak, csak télen ültek szánkára. A lovak részére igen szép szerszámja volt a csárnak, de oly ritkán használta, hogy egy szerszám eltartott két évszázadig is.

Zárt hintó mindössze egy volt a birodalomban; az arkhangeli polgármester volt e kincsnek országsszerte irigylet tulajdonosa. Ruházatra sokat költött a császári család — egy egyszerű egy évszázadban. Volt az ilyen ruházaton tömérdek arany, gyöngy meg drágakő. Bámulhatta is az almárium egész háborítatlanul éveken át. Hétköznapra 5—6, legfőbb tisz öltözete volt a csárnak meg a csárnőnek; ezeket is addig viselték, a míg el nem szakadtak. A préme azonban már több gondot fordítottak; az Oroszországban igen olcsó.

Természetes, hogy a bojárak és a magasabb tisztviselők világért sem mertek volna fényűzés dőlégében túllenni a csáron. Igen egyszerűen jártak; az unokák egyáltalán nem resteltek nagyapáik ruháit viselni. A divat nem változott. A „zolota” (aranyhímzésű kabát) családi birtok volt, melyet csak lakodalmom vagy udvari ünnepélyen huztak fel. Csak egy dologban volt a bojár pazar: ha a városba ment, ötven jobágy is kísérte. Előkelő nő nem is merete volna magát 20—30 főnyinél csekélyebb kísérettel mutatni. Az igaz, hogy egy ilyen inas nem sokba került; élelmet kapott és egy pár csizmára valót; ruházatot már maga szerzett, holmi ócska parasztkaftánt. A gyermekek nevelése szigorúan vallásos volt. Az öregek és szülők iránti tisztelet tekintetében a spártai nevelésre emlékeztetett. Az irodalmat csak a biblia képviselte.

Mindez gyökeresen megváltozott, mikor Nagy Péter jutott a trónra. A csár meghagyta alattvalóinak, hogy szakállukat borotválják le és a hosszú kaftán helyett viseljék európai öltözeteiket. Legtöbbet változtatott a nők sorsán. Az előtt az orosz nő elzárkózva élt a világtól; pipert nem ismert, szórakozni nem járt; leendő férjét az esküvőn látta először.

nyit az egész Szt.-János minden épületétül megér, a töltést akkor is föl kellene építeni, mert emberi hajlékokat védelmez, melyek ha az árvíz áldozatául esnek, lakóik földönfutókká válnak.

Higgye el a polgármester ur, hogy az ember nem a hivatalnoknál s a város nem a barnára festett házaknál kezdődik. A kézimunkás embereknek s a nádas kunyhóknak is joguk van számot tartani a hatóság gondoskodására. Az olyan szavak, a minőket ő a legutóbbi városi közgyűlésen kiejtett, érthetők volnának egy XIV. Lajos, de nem egy polgármester szájában. Gonosz szavak azok, melyek mikor pusztulást hirdetnek egy városrészesnek, pusztulását támasztják a hatóság iránti tiszteletnek. Erre pedig sem nekünk, sem a polgármester urnak semmi szüksége.

Hirek.

— **Fölvívás előfizetésre.** E hó végével lapunk fél éves pályafutást tölt be. Megindultakor nagy nehézségekkel kellett megküzdnie, melyek legyőzése szívós kitartást, törhetetlen erélyt kívánt. Ma már a nehézségek el vannak hártva, s szerénytelenség nélkül mondhatjuk, — a mit nem minden újság mondhat el magáról, — hogy a Bajai Figyelő városunk közéletében számot tevő tényező. A közönség kezdetül fogva kiváló támogatásában részesített, s reméljük, hogy azt jövőben sem fogja tőlünk megvonni. Sőt biztosak vagyunk, hogy méltányolni tudja azokat a jelentékeny áldozatokat, melyekbe a lap kiállítására kerül, s nem fogja orosz néven venni, hogy a Bajai Figyelő előfizetési árát július 1-től fogva negyedévenként 2 frtra emeljük fel. Mi viszont biztosítjuk a közönséget, hogy teljes erőnkkel igyekezzünk fogunk támogatását megszolgálni.

— **Olay Lajos sajtópera** melyet a Bajai Közlönyben Kigerl János neve alatt megjelent sértegetés miatt indított meg, érdekes fordulatot kezd venni. Dr. Devich László, a vizsgálattal megbízott bíró, e hó 11-én d. u. 3 órára idézte meg Kigerlt kihallgatás végett. Kigerl az idézést átvette, azonban a bíróságnál nem jelent meg s azóta nem mutatja magát a városban. Úgy látszik, fél elvállalni a felelőséget azért a kvalifikálatlan támadásért, melybe a mások háta mögé bujkáló lelketlen emberek beleugrattak. A vizsgálóbíró urnak ily körülmények közt nem volt más mit tennie, mint Kigerl karhatalommal való előveztetését elrendelni. E végből megkereste a helyben állomásozó csendőrséget, mely azonban Kigerl hol tartózkodásáról mai napig sem birt tudomást szerezni. E ténnyel is következtetni lehet arra, hogy mennyire méltatlan és igaztalan volt az Olay ellen intézett támadás. — Emelítettük már, hogy ez ügyre vonatkozólag Olay levelet intézett a siklói választókhoz s azokat fölkerítte, hogy a sajtóper tárgyalására pártkülönbség nélkül bizalmi férfiakat küldjenek. Ezt tartalmazó levelére a következő két választ kapta:

Nagyságos Olay Lajos urnak a siklói választó-kerület orsz. képviselőjének.

Kedves Barátunk!

F. évi június 1-ről kelteve hozzánk, mint a siklói

A csár megkívánta, hogy a nők fordítsanak gondot külsejükre, ékesítsék magukat és menjenek társaságokba és ott igyekezzenek megtetszeni a férfiaknak. Kezdetben ez kissé nehezen ment. Moszkvában az időtájt csak egy todlásznő volt, úgy hogy annak, ha az előkelő világ ünnepeire készült, három nappal előbb kellett munkához fognia. Azok a nők, a kiken kezdte, kénytelenek voltak három éjszakán át karszékben hálai, hogy a hajzatok rendben maradjon.

Az arisztokrácia engedelmeskedett a csárnak, aki keresetet akart szerezni az általa Oroszországba hozott kereskedőknek, iparosoknak és gyárosoknak. Nagy ünnepek adott és eszeveszetten költséget. Odoievski Vaszilievics Iván herczeg a versenyben csakhamar kifáradt; kénytelen volt eladni palotáját, falvait, jobbágyait, mindössze egy pár jobbágyot tartott meg, a kik azelőtt zenészei voltak. Ezeket bérbe adta barátainak és keresményükből élt meg egész haláláig.

Péter csár halála után Mencikov, ki Katalin csárnő szeretője volt, rábírta a császári gárdát, hogy Péter unokája helyett Katalint kiáltás ki uralkodónak, kivitte utóbb azt is, hogy Péter unokája II. Péter csár nőül vette az ő leányát, de az nem használt neki sokat. Egy szép napon veje száműzte Szibériába és Dolgorukov Alexis herczeg lett a csár kedvence.

Ez időtől kezdve az orosz udvar a legnagyobb kicsapongás színhelye lett.

II. Péter csár uralkodása alatt igen megszokott esemény volt, hogy a csár és kegyencei fiatal leányokat raboltak.

Anna csárnő uralkodása alatt az erkölcselenség még nagyobb fokra hágott. Biron és Kurakin a udvarnál a legvadabb szokásokat hozták be. Osikirin hivatalnokot a moszkvai kormányzó egy izben keményen rendre utasította, mert „elfeledve, hogy ő felségü házában van, vonatkozott lérszegedni.”

Erzsébet csárnő alatt is a kegyenczek uralkodtak, névszerint Bestusev, a ki örökösen részeg volt és Fedorovics Apraxin, a ki óriási fényűzést fejtett ki. Milyen fogalmak uralkodtak akkor, annak jellemzésére elég lesz felmenteni, hogy pl. Anna Semenovna megszokott férjétől, Buturlin Ivantól és nyilvánosan élt Usakovval, a csárnő kedvencének egyik barátjával, de azért rendesen járt

választó-kerület független pártja elnökeihez intézett levelekre, pártunk jelesebbjeivel folytatott tanácskozás után választunk ez: hogy mi a te becsületesség és mocskotalan jellemmedbe annyira bízunk, hogy abban, mikép a sajtóügyi tárgyaláson a czéltől legyünk jelen, hogy a tárgyalás minden phasisát figyelemmel kísérve, közvetlen meggyőződést szerezzünk multad és jelened tisztaságáról, a bizalmatlanságnak bizonyos — bár finomabb — jelét látjuk, s a benned és jellemmedbe helyezett — s képviselőnké lett választásod által mintegy megpecsételt — bizalom megsértését tekintjük.

Ezen ez okból hozzád és hozzánk, úgy a bened helyezett bizalomhoz legnéltöbbször azt az eljárást tartjuk, ha mi a tárgyaláson meg nem jelenve ezáltal is feltétlen bizalmunknak jelét adjuk mely, hogy nem csak bennünk hanem pártunkban is ekként él, bizony tudjuk.

Megjegyezzük azonban, hogy ha netalan más — általunk nem ismert — indokból a bizottság küldést mulhatlanul szükségének véled, az esetben rendelkezés és közölni véleményedet teljes bizalommal velünk; de ismételve is hangsúlyozzuk, hogy mi ezt benned helyezett feltétlen bizalmunkkal megegyeztetetők nem véljük.

Legszívvelyesebb üdvözlötünk kifejezése mellett vagyunk

Öszinte tisztelő hived:

Vágó Lajos.

Kossa Dezső.

Siklóson 1883. június 9.

Kivonat:

A siklói ellenzéki kör választmányának f. 1883-ik évi Május hó 29-én felvett ülési jegyzékonyveből.

Olvastattott Olay Lajos kerületünk képviselőjének az elnökség s ez által a vál. kerülethez intézett levele a „Bajai Közlöny“-ben megjelent Kigerl féle pamphlet tárgyában.

Határozat:

Ezen levél tudomásul vétetvén, a kör választmánya mint egyszersimind kerületünk függetlenségi pártjának központi képviselője, a legmélyebb megbotrankozását nyilvánítja ezen képviselőnk ellen intézett kvalifikálatlan rágalmak felett s teljes bizalmat helyezi szereteti és tisztelt képviselőjében, bizton remélvén, hogy a rágalmozó ellen megindított sajtóbírósi eljárás mindeme rágalmakat valótanoknak derítendi ki s képviselőnk megtámadott személyiségét a legteljesebb elégségtelben részesítendi.

Kelt Siklóson, 1883. június hó 7-én.

Papp Ferenc,
aljegyző.

Kossa Dezső,
elnök.

Olay Lajos e megisztelő bizalmi nyilatkozatra közvetkezőleg válaszolt:

Főtisztelendő Vágó Lajos és tekintetes Kossa Dezső urak mint a siklói választó kerület függetlenségi pártja elnökeinek.

Kedves barátain!

Szíves értesítéseket vettem. — Kiténtető és lekötelő bizalmatokért, melyet csekély személyem irántnyilvánítani szivesek vagytok, fogadjátok hálás köszönetemet. Jól esett lelkennek éppen a jelen súlyos viszonyok között tapasztalni a bizalmat, azonban engedjétek meg, hogy éppen a bizalomra magamat érdemessé tenni kívánván, kötelességemnek ismerjem, ismételni megváltozhatlan tiszteletteljes kérésemet, miszerint a sajtóper tárgyalásán választókerületem képviselve legyen.

E kérésemet határozott óhajtsául kifejezni elégedetlen kötelességem az általam képviselt egész választó kerület iránt, melynek minden egyes polgára, tehát ellenfeleim is, jogosítva vannak közvetlenül meggyőződést szerezni képviselőjük jelleme és becsületessége felől;

az udvarhoz. Borisovna Apraxin grófnő született Galiczin herczegnő szintén faképnél hagyta a férjét és akkor emegzt fogságba hurczolták és ki nem bocsátották, a mig rá nem állott, hogy vagyona felét átengedi hűtlen nejenek.

III. Péter csár nem ismert korlátot és csak az számíthatott nála elismerésre, a ki a nők körül terveit elősegítette. Így Gliobov Ivánovics főügyész kénytelen volt odavinni a csárhoz saját menyét. Más alkalommal Paruskin hozta el a csárhoz a szép Konradin Stefanovna herczegnőt. Rákövetkező nap reggel a herczegnőt rejtett lépcsőn akarták a palotából elvezetni A herczegnő azonban követelte, hogy a fölpepcőn boesássák ki.

A csárnak akkor Romanovna grófnévval volt viszonya. Hogy ez meg ne tudhassa a Konradin herczegnővel való viszonyt, a csár el akarta távolítani titkárat, a grófné által pártfogolt Volkovot. — „Holnap reggelre készítsd el az okmányt, a melyről minap beszélünk” — mondá neki és ezzel bezárta őt dolgozó szobájába. Volkov nem tudta, hogy miféle okmányra czélozhatott a csár; sok fejtegetés után végre eszébe jutott, hogy Vorontovz gróf gyákran kért már a csártól egy törvényt a nemesség szabaldalmairól. Volkov neki ült és még azou éjel megírta a ma is érvényben álló császári manifestumot, mely az arisztokráciát felmenté a kötelező állami szolgálat alól. A csár másnap reggel el se olvasta a manifestumot, csak aláírta. A hálás nemesek aranyszobrot akartak neki ezért állítani.

II. Katalin csárnő mindenható kegyence, Orlov Grigorievics herczeg nem költséget iger; pazarul, de az udvarnál nem volt egy nő sem, a kit ne üldözött volna szerelmi ajánlataival. Hogy Orlov herczegnek hány utóda volt a csárnő kegyeiben, az elégszer volt megírva. Mind-egyik kegyencz a csárnőtől kapott kegyadományokat meg is fizette az országnak. Zarics behozta az udvarnál a kártyajátékokat, Potemkin meghonosította a bevallhatatlan financiaiális műveleteket, Zavadovszki a kapzsi kis orosz tisztviselőket, Mamonov a közhatalokkal üzött kereskedést. Így aztán a csárok udvaránál együtt lehetett látni a bűnök és rossz erkölcsök legteljesebb gyűjteményét.

de kötelességem magam iránt is, mert csak ily módon lehetek bizonyos, hogy választóimnak jellemem iránt való bizalmát a gyanú árnyéka sem homályosítja el.

Ez indokból kérek benneteket, sziveskedjétek intézkedni, hogy sajtó perem tárgyalásán a siklósi választókerület párt különbség nélkül alakított küldöttség által képviselve legyen.

Fogadjátok stb.

Az ált. ipartársulat 10 nap előtt tartottgyűléséről lapunk mult számában közölt referéda nagy megdöbbenést okozott az érdeklőt körökben. Többen akadtak, akik eljöttek hozzánk s megkértek, hogy tudósításunkat módosítsuk, s nevezetesen ejtsük el azt az állítást, mintha Drecher polgármester úr Zichy Jenő gróf meghívását ellenezte volna, minthogy a dolog nem így áll. A polgármester úr — ez urak szerint, — csak az ellen szólalt fel hogy a kiállítási nagyjéteket mikor való megtartása a gróf úr lejövetelel tétessék függővé. Mi erre kötelességünknek tartottuk a történetek iránt több jelen volt polgárt részletesen kikérdezni. S mint loyális ellenfelek, konstaláljuk, hogy akadt több tiszteletré méltó, igen intelligens polgár, akik a polgármester úr felszólalását csakugyan nem úgy fogta fel, mintha az általában, Zichy Jenő meghívása ellen lett volna intézve. Így bár a nagyobb rész, melynek úgy intelligenciájában, mint jóhiszeműségében szintén teljes okunk van megbizni, tökéletesen igaznak bizonyította referádánk kérdéses pontját, mi készek vagyunk föltetni, hogy a dologban félreértés van, s hogy a polgármester úrnak általunk idézett szavai, beszédeinek előző és következő részeivel kapcsolatban, más értelemmel bírtak, mint a mit azoknak így különállóság lehet tulajdonítani. Fölteszünk ezt, mondjuk, ama mérges támadás dacára, melyet a polgármester úr leibjournalja ellenünk intézett. Hisz a ki igazság mellett küzd, annak fegyvere rendszerint nem a köpködés, s pláne olyan személyek ellen, akiknek fölvetett kérdéshez semmi közük. Olay Lajos a „Bajai Figyelő“nek egyszerűen kiadó tulajdonosa, s annak szerkesztésére csak annyiban gyakorol befolyást, a mennyiben a szerkesztő egyes, előtte még ösmeretlen személyeket illetőleg olykor tőle is kér információt. Drecher ur s az ő szereplése nem tartozott ez ösmeretlenség közé. A róla szóló cikket meg lehetett volna írni az ipartársulati értekezlet á proposja nélkül is, s ma sincs semmi okunk, hogy a fölöle kifejezett véleményünket csak egy hajszálnyira is módosítsuk.

Az izr. hitközség által föntartott néppolgári fiu és felső leányiskolában az évi vizsgálatok június hó 20—30 közötti napokban fognak megtartatni.

Körözött szélhámos. Kaufman Gusztáv a somogy megyei Kadarkut községben megjellevén, magát kereskedő ügynöknek adta ki, s mint ilyen több rendbeli megbízásokat szedett össze, és arra jelentékeny pénzüsszeget öleleg fejében fölvetett. A megrendelések még 1882. július 17-én történtek, a rendelt tárgyak azonban mai napig sem érkeztek meg, sem a fizetett előlegek vissza nem küldettek. Ennek folytán, a somogy megyei alispán jelentésére, a belügyminiszter Kaufmann körözését rendelte el. Személy leírása: bajai születésűnek vallotta magát, terméte alacsony zömök, arca gümbölyű, szakállát borotválva, haját rövidre nyírva viseli, szemek kékek.

A csángóknak. A hazába visszatépett véreink javára egy kis névnapi társaság 6 frotot gyűjtött, melyet kézhez juttatás végett szerkesztőségünknek adtak be. Ez összeghez járultak: Mikosevics Alajos 1 frot, Mikosevics Etel 1 frot, Orsay Károly 1 frot, Antal Pál 50 kr, Kanyó Ákos 50 kr, Mikosevics ... 1 frot, Mikosevics Kanut 50 kr, I. L. 1 frot.

Bodnár Zsigmond íróársunkat ismét súlyos veszedelem érte. Édes anyja halálát csakhamar követte neje elhunyt. Bodnárné szül. Schulcz Dukay Vilma élete virágában 24 éves korában hunyt el tudóvészben, nagyszámú tisztelői őszinte fájdalomra.

Vasuti szerencsétlenség. A pécs-mohácsi vasutvonal Pécsről jövő 58. számú tehervonata szerdán délután a villányi állomásra való érkezése alkalmával a váltóknak hibásan történt elhelyezése következtében a vágányból kiugrott. A vonat tizenkét vasuti kocsiából állott; ezek közül 8 teljesen összezúzódott. Emberélet nem esett áldozatul a vasuti szerencsétlenségnek, azonban a vonat személyzetéből hir szerint többen veszélyesen megsérültek. A közlekedési akadályt másnap délig megszüntették.

Gyászrovat. Ó Bécseben e hó 9-én d. u. 2 $\frac{1}{2}$ óra körül hosszu szenvedés után elhalt ifj. Krutelik József fiatal jegyző kedves neje Szonomár Jolánta 23-ik évében. A közönség nagy veszedelemet érzi a jötevé nő halálán. Temegetése 10-én d. u. 6 óra körül nagy részvét mellett ment végbe.

Zárünnepély a helybeli m. k. állami tanítóképző intézetben. Ma d. u. 6 óra körül tartja a képezde ifjusága (rajz és háziiparcikkek kiállításával összekötött) zárünnepélyét, melyre nézve szóló meghívók szétküldtek. Ki ilyet nem kapott s igényt tart reá, jelelterhetik alóliirt igazgatónál. A gyakorló iskola évi zárvizsgája csütörtökön reggel 8 óra körül lesz; erre az iskolát látogató gyermekek szüleit és minden érdeklődőt tisztelettel hív meg. — Baján, 1883. június hó 17-én. — Dr. Bartsch Samu, igazgató.

Botrány a templomban. Szabadkai levelezőnk írja: Koch Salamon, a helybeli izr. község elnöke ezelőtt két héttel önkényileg elbocsátotta a hitközség főkántort, noha vele mindenki meg volt elégedve. A zsidó pünkösöd közeledtével az elnök a hitközség tudta nélkül új kántort hozott ide élőimádkozás végett. Mikor az új kántor pünkösöd előestéjén meg akarta kezdeni hivatalos működését, a templomban levő összes község egy em-

berként felemelkedett és hangosan tiltakozott az ellen. Az elnök tele méreggel felszaladt az oltárhoz, s goromba szidalmakkal illette a közönséget, mely erre el akarta páholni az elnök urat, s ettől csak a zsidó pap s a rendőrség mentette meg őt. Másnap az isteni tisztelet csak rendőri felügyelet alatt volt megtartható.

Az adókövető bizottság e hó 19-én az I-ii pótkamatlajstrom 1—58 tételét, e hó 22-én pedig a 2-ik pótkamatlajstromot (a Pilaszanovics Lajos-féle esődíthitelezők) és a III. oszt. kereseti adó 2-ik pótlajstromát fogja tárgyalni.

A kiállítási előkészítő bizottság dícséretes tevékenységet fejt ki. A tagok közül többen hetenként ismételve is összejönnek a teendők megbeszélésére, vasárnaponként pedig rendes értekezleteket tartanak. Az eddig hozott határozatok közül a legfontosabb az, hogy a kiállításon való részvételünk rendezésére egy 100—150 tagból álló nagy bizottság választassék, mely öt szakosztályba oszlanék. E szakosztályok a következők: Tanügyi és közművelődési, vegyes, mezőgazdasági és kertészeti, ruházati s végre egyéb grár- és közmü ipari szakosztályok. E nagybizottság tagjait a közgyűlés fogja megválasztani, azok pedig magokból egy szűkebb körű végrehajtó bizottságot alakítanak. A közgyűlés mint már megirtuk, június 29-én fog megtartatni. Lejő-e erre Zichy Jenő gróf vagy sem, még nem tudjuk. A meghívó, melyet a bizottság felkérése folytán Drecher polgármester úr fogalmazott, már elküldetett hozzá; de eddig nem válaszolt, valószínűleg azért, mert még nem jutott közéhoz, minthogy a gróf úr jelenleg Erdélyben tesz körutat, az ipariskolák szervezése érdekében.

A sztantal-utcai lólopás tettesét a rendőrség végre megkerítette három cigány személyben. Az ípszék elleni gyanút egy nálok látott ló költötte fel. Bekísértetvén, megmozgatásuk alkalmával egy hamis passzus is előkerült tőlök; minthogy azo-ban a nálok talált lovat Fitzthum nem ösmerte föl a magáénak, határozottan tagadták a sztantalutcai betörésben való részeségüket. Volt a cigányok társaságában egy 13 éves kis leány is. A nyomozást vezető kapitány ezt végre rábeszélte a vallomásra. A leány elmondotta, hogy a lopást a cigányok követék el, a nálok volt hamis passzust pedig Nagy Pali ösmeretes elzüllött existenciától szereztek. A cigányok eleinte a leány vallomásaival szemben is tagadni próbáltak, szombaton reggel azonban végre beösmerték tettüket s az időközben szintén letartóztatott Nagy Palival együtt át kísértettek a járásbírószághoz.

A bajai főgimnáziumban az érettségi vizsgálatok f. hó 14-én Fehér Ipoly tankerületi főigazgató ur elnöklete alatt vették le kezdetüket. Az írásbeli vizsgálatok alapján feltűnő gyengeség folytán visszautasított öt tanuló. A szóbeli vizsgálatok most folynak javában. Meg volt a hittan—, magyar irodalom—, történelem, görög—, természettanból, németből és a mennyiségtanból hétfőn délelőtt lesz. A többi osztályokban a nyilvános vizsgálatok jun. 19-től június 24-ig lesznek. A tanév június 29-én az iskolai bizonyítványok és évi értesítő kiadásával ér véget.

Városi közgyűlés volt e hó 14-én Drescher Ede polgármester elnöklete alatt. Tagok nem nagy számban voltak jelen, a mi ebben az afrikai hőségben nem is csoda. A következő nevezetesebb tárgyak fordultak elő. Elhatározatott, hogy július és augusztus hónapokban a törvényhatóság képviselője nem tart ülést. A polgármester felhatalmaztatott, hogy a város takarékpénztárilag kezelt pénzeiből a zálogház forgalmi tőkájéül 15.000 frotot vegyen ki. Szt-Janossal meglehetősen mostohán bánt el a közgyűlés. Iskoláját megszüntette s az annyira szükséges dunai töltés kiépítését legalább is bizonytalanná tette. Ez utóbbi kérdésben főleg Drescher polgármester ur kardoskodott Szt-Janos ellen; a közgyűlés azonban jobbnak látta kitérni a kérdés végleges megoldása elől, elhatározván, hogy a töltés kiépítése a szt-jánosiak mily mértékben való hozzájárulásától tétessék függővé. Volt a közgyűlésnek két igen öröndetes mozzanata is. Az egyik az a lelkes hangulat, melylyel törvényhatóságunk képviselői Heves megye átiratát, a bukovinai és moldva-oláhországi magyarok betelepítése tárgyában, fogadták s melynek folytán egyhangulag elhatározták, hogy az országgyűléshez Baja városa hasonló feliratot intözzen. A másik meg az, hogy a belügyminiszterium nem engedélyezte a csendőrséget. Tessék a rendőri szolgálatot végleg a zsandárok kezébe adni, — volt a belügyminiszter válasza, — ő csendőrséget három próbaévre nem ad. A közgyűlés ennek folytán elhatározta, hogy békét hagy zsandároknak s megtartja a constablar rendszert. A közgyűlés egyéb tárgyai részint magán ügyeket illetők, részint kisebb jelentőségűek voltak.

Csárdás Indiában. Bühler B. bécsi egyetemi tanár és híres sanskrittudós az „Oesterreichische Rundschau“ban leírja az indiai sivatagban nemrég tett utazását és többi közt a fogadtatást, melyet Maharawal Beriaul indiai fejedelemmel talált. Leírásából, általánosabb érdekre tarthat igényt a következő passzus: „Legérdekelőbb volt a hangverseny, melylyel az udvari zenész fogadott bennünket. — Ez a zenész, egy brahman ascéta, igazi művész volt, ki csodálatraméltón játszott a „sitára“n és alaposan ismerte a régi indiai rágakat. Több óra hosszat játszott, utóbb hegedű és dobszóval kísértette magát és valóságos ekstázisba jöt. De ha ön azt kérdi, hogy miféle rága-kat játszott nekem, azt felelhetem önnek, hogy azokat nagyobbára ismerheti. A rága-k ugyanazon dallamok, melyeket a cigányok játszanak, és melyeket rendszeren magyar daloknak neveznek. Pedig e dalok, az u. n. csárdások régi dalok, melyeket a cigányok bizonyára még ősi hazájukból hoztak magukkal.“ Kár, hogy a tudós tanár nem vetett papírra néhány rága-dallamot, hogy konstatalni lehetne, mi az a csárdásokban, amit annyi évszázadon át a cigányok megőriztek, és mi az, amit a magyar nép hozzájuk tett.

A Bácskai Ellenőr sajtópere.

A Bácskai Ellenőr 1881. évi jun. 23-án kiadott számában „Sikkasztás Palicson“ czimű cikkében Mukics János szabadkai polgármesterről azt mondja, hogy jöllehet hivatalos tudomása volt a palicsi fürdő-pénztárban elkövetett sikkasztásról, még sem intézkedett a sikkasztó elmozdítása vagy feledgesztése iránt. Az esküdszék még a mult évben ítélte el Stoecek Károly vádlottat 2 havi fogházra és 300 frot pénzbírságra. Stoecek ezen ítélet ellen a perújítás jogorvoslatával élt, ma tehát másodsor tárgyalták az ügyet. A fel-k közül megjelentek vádlott Stoecek Károly, a nevezett lap szerkesztője személyesen s védője dr. Mammusich Agost szabadkai ügyvéd. A kir. főügyészséget Jeszenszky kir. alügyész képviselte.

Az esküdszék következőleg alakult meg: Frey Alajos, Zabek Berahán, Kempner Miklós, Bókay Árpád, Gold József, Schwarcz Antal, Hilbert Károly, Brezlmayer Gottfried, Kugler János, Haydu Károly, Dulovics Béla és Reitzan József cendes, Harsányi István és Bernáth Béla pótagok.

Az esküdték meghiteltése után vádlott az általános kérdésekre előadja, hogy szabadkai születésű, 40 éves, lapszerkesztő.

Ezután felolvasták a vádlevelet s az inkriminált cikket. Vádlott kijelenti, hogy e cikknek ő a szerzője s elvállalja érte a törvényelőtti felelőséget.

A vádló indítványozza ama nyilatkozat felolvasását, mely a „Bácskai Ellenőr“ben megjelent a palicsi fürdő ellenőrének nevében s a melyet vádlott szerkesztői megjegyzéssel látott el. — A vádlott ellenzi a nyilatkozat felolvasását, a törvényszék azonban az ügyész kérelmének helyt adott s a nyilatkozat felolvasását, elrendeli.

E nyilatkozatban Szabadka város pénztárnoka és főszámvéveje, valótlannak jelenti ki a „Szabadkai Ellenőr“nek azt a híret, mintha a palicsi fürdőben sikkasztás történt volna. Szerző azonban csillag alatt megjegyzi, hogy ő állításait fentartja.

Védő kérelmére felolvastatik az alapperben hozott ítélet, mely szerint Stoecek az első esküdszékzi tárgyalásnál a Skenderovics Ödön palicsi fürdőpénztárnok elleni rágalom sajtóvétsége alól felmentett, ellenben a Mukics János ellen elkövetett rágalomzás sajtóvétségében vétkenek mondatott ki.

Következett a beidézett tanúkhoz intézendő kérdések megállapítása.

A védőgyűvöd azt a kérdést is kívánta a tanúkhoz intéztetni: van-e tudomásuk más sikkasztásról is, melyet Mukics polgármester elpalástolni igyekezett. Jeszenszky kir. alügyész ellenezte ezt és arra utalt, hogy itt csak az inkriminált cikkben említett esetre vonatkozhatik a bizonyítási eljárás. A bíróság is magáévé tette az ügyészség felőgását.

Kihallgattattak ezután Gálfi György gyógyszerész, Mammusich Lázár, orsz. képviselő, Antunovics Agoston földbirtokos, Milassin Ignác gyógyszerész, Pacher István városi alkaptány, Piros József zenész, és Weber Mihály palicsi földbirtokos. Mindezen tanuk csak hallásból bírtak tudomással az állítólagos palicsi sikkasztásról.

Jeszenszky Sándor kir. alügyész kívánsága folytán kihallgatták még Malakovszky László szabadkai városi tanácsost, Léway Simon városi főszámvévet és Vukovics Simon másodpénztárnokot, akik előadták a palicsi fürdőpénztárnok elleni vizsgálat részleteit. Ezzel a bizonyítási eljárás befejezetett.

A vád és védbeszédék előterjesztése után elnök röviden összegezi a tárgyalás eredményét s a következő kérdéseket terjeszti az esküdték elé:

1. Foglalatik-e az inkriminált közleményben Mukics János ellen a btk. 258. §-ába ütköző s a 259. §-szert minősülő rágalom vagy nem?
2. Szerzője-e vádlott az inkriminált közleménynek?
3. Vértkes-e Stoecek Károly a Mukics János ellen elkövetett a btk. 258. §-ába ütköző ütköző s a 259. §-szert minősülő rágalomzás sajtóvétségében?

Az esküdték tanákszózás után a következő verdiketet hirdetik ki:

- A 1-ső kérdésre 3 igen, 9 nemmel,
- A 2-ik kérdésre egyhangulag igennel,
- A 3-ik kérdésre 4 igennel, 8 nemmel szavaztak az esküdték.

E szerint vádlott 8 szavazattal, 4 ellenében felmentett.

A törvényszék e határozat alapján vádlottat bíróság is felmentette s a közzvadlót 70 frot perköltségben s a két sajtótárgyalás alatt összesen felmerült 418 frot eljárás költségben marasztalta el.

Irodalom.

— „Kavicsok“ czim alatt egy kötet elbeszélés hagyta el a sajtót Mikszáth Kálmántól, a jeles elbeszélőtől. A Pétőfi társaság adta ki, s Aigner Lajos könyvkereskedése utján kapható 1 frot 20 krért. Mikszáth a kötet végén azt a megjegyzést teszi, hogy ezeket az elbeszéléseket 7—8 év előtt írta, s reményli, megbocsátja neki a közönség, hogy fiatal is volt valamikor. A bocsánatra azonban semmi szükség. Mikszáth tehetségét, humorát a kötet elbeszéléseiben is élvezni fogja a közönség. Nyolcz kisebb elbeszélés és rajz van benne: Sárka grófnő. Talpig ember. Hogy lettem én író. Az öreg Dankó bácsi. Brigli Jim érdekes esete. Egy homályos történet. A Rékiék Borecsája. A falu leghőbortosabb embere. — Továbbá négy rajz „Képek a vármegyéből“ czim alatt.

— Pécs Lajostól a napokban jelent meg egy kötet költemény, melyből mai lapunk tárczája mutatdó közül. A kötet tele van zamatos, üde népies költsézzel, melynek megnyilatkozását az egész fővárosi sajtó osztatlan elismeréssel fogadta. Annál jobban bizonyítja ez a kötet jeles voltát, mert Pécs nem tartozik egy iróli elcsoqhehez sem, s nem is a fővárosban, hanem Szegeden lakik. Költeményeit behatóbban is fogjuk ösmertetni s addig is melegen ajánljuk a közönség figyelmébe.

Szerkesztői izenetek.

— B. I. unak Ó Bécse. Így is lehet, de a mai változtatás előnyére lenna.

